

Met je paard naar de chiropractor

Chiropractie werd ongeveer 120 jaar geleden in de Verenigde Staten ontwikkeld voor de mens. Daniel David Palmer, de grondlegger van de humane chiropractie, ontdekte dat manipulatie van de wervelkolom diens beweging kan beïnvloeden. Chiropractie voor dieren is nog een jonge discipline die zich vooral de laatste vijftien jaren heeft ontwikkeld maar snel wint aan populariteit. Zeker bij paarden.

Het doel van chiropractie is het zo optimaal mogelijk doen functioneren van het hele lichaam, met in het bijzonder de wervelkolom (de hals, rug, lenden, bekken en het kruis). Tijdens het chiropractisch onderzoek onderzoekt de chiropractor systematisch de volledige wervelkolom met de bedoeling om segmenten met een verminderde beweeglijkheid op te sporen. Dergelijke 'blokkades' gaan meestal gepaard met een verhoogde spierspanning en pijn. Tijdens de chiropractische behandeling worden deze blokkades behandeld door middel van een 'Adjustment', het zogenaamde 'kraken'. De chiropractor doet met een korte, snelle en gecontroleerde beweging het gewricht heel even opnieuw normaal bewegen. Hierdoor wordt de mechanoreceptie (= gewaarwording in het lichaam) beïnvloed waardoor de spierspanning verdwijnt en het paard het gewricht weer opnieuw, normaal kan gebruiken.

Niet alleen voor sportpaarden

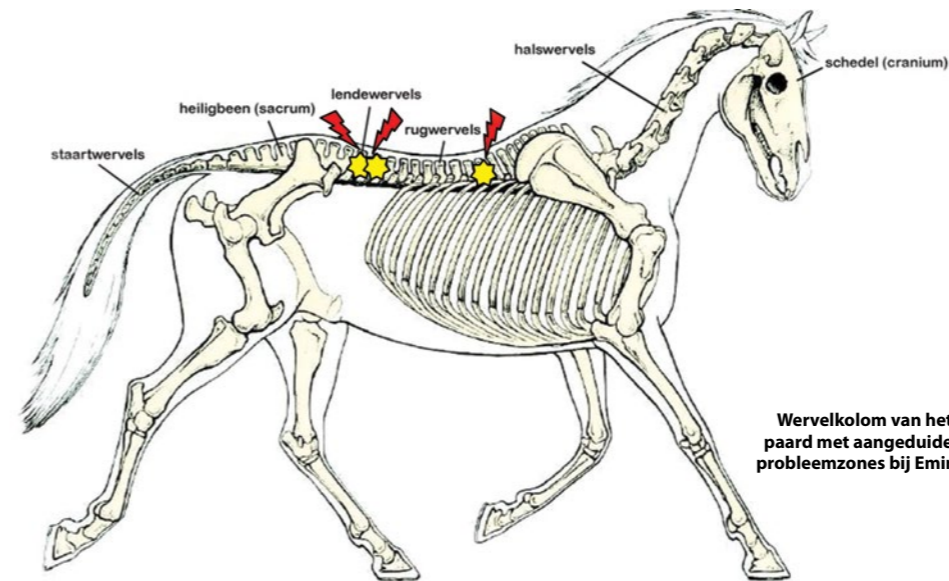
Ilse Vangeel uit Aalter in de Belgische provincie Oost-Vlaanderen is gediplomeerd

Ilse Vangeel, dierenarts en chiropractor.

chiropractor voor paarden. Na haar studies diergeneeskunde aan de Gentse Universiteit specialiseerde zij zich verder in het buitenland tot chiropractor voor dieren. Vandaag beperkt haar praktijk zich uitsluitend tot manuele therapie. Ilse vertelt enthousiast: "Ondanks de vooruitgang in de diergeneeskunde blijft het onderzoek van de wervelkolom van het paard voor de meeste praktijkdierenartsen een moeilijk haalbare zaak. Het radiografisch onderzoek vraagt zware apparatuur en de interpretatie is niet altijd voor de hand liggend. Het met de handen kunnen onderzoeken van

de hals en rug van een paard zijn daarom heel waardevol. Bovendien kunnen vele paarden met rugproblemen goed geholpen worden met een manuele behandeling zonder de nood aan allerlei inspuitingen of medicaties. Het spreekt voor zich dat chiropractie enkel een aanvulling is op de diergeneeskunde en dat een goede communicatie tussen de vaste dierenarts en de chiropractor van essentieel belang is." Volgens Ilse is chiropractie zeker niet uitsluitend voorbehouden voor sportpaarden op hoog niveau, maar kan het ook de recreatieve

Wervelkolom van het paard met aangeduide probleemzones bij Emir

ruiter hulp bieden met allerlei rijtechnische problemen. Ilse: "Bij vele van deze paarden zijn er probleemzones voelbaar en brengt manuele behandeling duidelijk beterschap. Uiteraard is het belangrijk dat het paard nadien ook op een correcte manier getraind en bereden wordt, met een goed passend zadel et cetera om herhaling van het probleem te voorkomen. Verder adviseer ik om paarden één tot twee keer per jaar preventief te laten onderzoeken, zodat problemen sneller aangepakt kunnen worden."

De behandeling

Paardeneigenaresse Sarah uit Gent deed een beroep op Ilse voor Emir, haar veertienjarige Arabier ruin, en spreekt uit ervaring. Sarah: "Emir had al een tijdje problemen met de rechter galop maar begon sinds kort ook plots

te bokken na de sprong bij het springen van een klein parcoursje. Emir is normaal altijd een heel braaf paard en het is zeker niet zijn gewoonte om te bokken." Omdat Emir ook heel erg reageerde bij het aanraken van de rug, had Sarah het vermoeden dat hij rugpijn had. Op doorverwijzing van de dierenarts vroeg ze Ilse om langs te komen. Tijdens haar onderzoek bleek inderdaad al snel dat Emir wel heel erg gevoelig was achter de schoft en ook aan het begin van de lenden. Ilse: "Tijdens de diepe palpatie (= het voelen) naar de beweeglijkheid van de individuele wervels in deze regio's kon ik een verminderde beweeglijkheid van de twaalfde rugwervel en van de tweede en derde lendenwervel voelen. Verder bewoog het rechter sacro-iliacale gewricht (tussen het bekken en het heiligbeen) niet zoals het hoort."

Deze blokkades werden behandeld met een Adjustment en de rug werd gemobiliseerd. Het volledige onderzoek en de behandeling namen een goed uur in beslag. De volgende twee dagen mocht Emir niet werken, maar wel op de weide staan. Daarna begon Sarah voorzichtig met longeren. Sarah: "Emir was duidelijk beter na de behandeling en liet zijn rug veel beter aanraken dan voordien. Ook zijn gedrag was erg veranderd en hij was plots weer speelser en levendiger zoals vroeger." Gezien de initieel toch wel erge pijn werd Emir na drie weken opnieuw gecontroleerd door Ilse. De beweeglijkheid van de lenden was duidelijk verbeterd. Achter de schoft was Emir nog altijd licht gevoelig en werd hij verder behandeld. Twee weken na de tweede behandeling werd Emir opnieuw, zonder verzet bereden. Sarah: "Het galopperen gaat ondertussen een stuk beter en Emir kan nu zijn achterhand precies veel beter onderin brengen. Het springen laten we nog een tijdje achterwege om zijn rug nog niet te zwaar te belasten." Ook kreeg Sarah enkele stretch- en core stability oefeningen mee om Emir een betere houding en een beter ruggebruik aan te leren. Ilse: "Emir is als Arabier met zijn hoge hoofdhouding en door zijn beginnende holle rug op veertienjarige leeftijd toch wat voorbestemd voor het krijgen van rugklachten. Daarom wordt hij vanaf nu twee keer per jaar chiropractisch onderzocht en behandeld. Zo kan Sarah voorkomen dat haar paard opnieuw erge rugpijn krijgt."

Heb je nog vragen over chiropractie? Bezoek dan www.chiropraxievoorpaarden.be of stuur een mail naar Ilse Vangeel via info@chiropraxievoorpaarden.be

Chiropractisch onderzoek van de hals.

Chiropractisch Adjustment van het rechter sacro-iliacale gewricht.

TIP ANNEMARIE VAN DER TOORN:

Wanneer een paard plotseling veranderend gedrag laat zien, is de oorzaak bijna altijd iets fysieks. De chiropractor en osteopaat zijn echte kenners van het bewegingsapparaat. Naast de dierenarts kunnen zij goed helpen de oorzaak op te sporen.